

**دولت جدید رژیم صهیونیستی؛
چشم‌اندازهای داخلی و بین‌المللی**

معاونت مطالعات سیاسی

کد موضوعی: ۲۶۰
شماره مسلسل: ۱۷۷۴۸
شهریورماه ۱۴۰۰

به نام خدا

فهرست مطالب

۱	خلاصه راهبردی
۳	مقدمه
۴	بخش اول - جهت‌گیری ایدئولوژیک و سیاسی احزاب ائتلاف
۴	۱. دولت نقتالی بنت؛ ائتلافی ناهمگون و شکننده
۵	الف) راه‌حل دو-کشوری
۷	ب) شهرک‌سازی
۸	ج) رابطه دین و دولت
۱۳	۲. برآیند احتمالی سیاست داخلی رژیم صهیونیستی در «دولت تغییر»
۱۷	بخش دوم - دولت تغییر و جهت‌گیری‌ها در سیاست خارجی
۱۷	۱. روابط با ایالات متحده
۱۹	۲. عادی‌سازی روابط با اعراب
۲۲	۳. ایران
۲۲	الف) مواجهه با ایران و جبهه مقاومت
۲۴	ب) احیای توافق هسته‌ای
۲۵	جمع‌بندی

دولت جدید رژیم صهیونیستی؛ چشم‌اندازهای داخلی و بین‌المللی

خلاصه راهبردی

- دولت ائتلافی جدید رژیم صهیونیستی، از هشت حزب تشکیل شده است که در آن دو حزب چپ‌گرا، سه حزب راست‌گرا، دو حزب میانه‌رو و یک حزب عربی وجود دارند. با توجه به مرامنامه این احزاب، به نظر می‌رسد که این احزاب درون ائتلاف با یکدیگر، و با دیگر احزاب خارج از ائتلاف، اختلاف‌های عمده و بسیار دارند. وجود طیف وسیعی از اختلاف‌نظرها درون ائتلاف و چالش‌های مواجهه ائتلاف با دیگر احزاب حاضر در کِنِسِت، احتمال فروپاشی یا دست‌کم دشواری عملکرد آن در آینده را تقویت کرده است؛ از جمله مسائلی که می‌توان به‌عنوان مهم‌ترین موضوع‌های چالش‌برانگیز بر سر راه این ائتلاف متصور بود عبارتند از: «راه‌حل دو-کشوری»، «شهرک‌سازی در کرانه باختری» و «رابطه دین و دولت».
- این احزاب در مسئله «تشکیل دولت مستقل فلسطینی» در مواضعی کاملاً مخالف با یکدیگر قرار دارند. بنابراین پرداختن ائتلاف فعلی به این مسئله عملاً امکان‌پذیر نخواهد بود؛ چراکه مطرح شدن آن موجودیت شکننده آن را تهدید خواهد کرد؛ در نتیجه به تعویق انداختن آن تنها راه‌حل موجود برای کنترل این شکاف است. در مسئله ادامه «شهرک‌سازی» و یا توقف آن نیز اختلاف‌های چشمگیری بین اعضای ائتلاف مشهود است که مانور بر سر آن توسط دولت، سبب‌ساز کشمکش در ائتلاف خواهد شد. با وجود حضور یک جناح عربی به رهبری منصور عباس (با گرایش اسلامی)، می‌توان با مسامحه بیان داشت که دولت فعلی در زمینه «مناقشه دین و دولت» موضع نسبتاً همگونی دارد.
- چالش دولت تغییر در ادامه راه، تنها مواضع غیرهمگون بین اعضای ائتلاف نیست. یکی از مهم‌ترین چالش‌های این دولت مواجهه و کشاکش آنها با دیگر احزاب خارج از ائتلاف در کِنِسِت است. حزب لیکود با داشتن ۳۰ کرسی، اولین رتبه را در تعداد نمایندگان در کِنِسِت دارد و رهبر آن، آپوزیسیون پارلمان را هدایت می‌کند. از سوی دیگر احزاب مذهبی کِنِسِت با احزاب سکولار ائتلاف، اختلاف‌های ایدئولوژیک فاحشی دارند.
- وجود چالش‌های گذشته، مخصوصاً عدم وتوی قطعنامه شورای امنیت درباره محکومیت شهرک‌سازی در کرانه باختری در دوره ریاست اوباما، سبب شده تا نگرانی‌های رژیم در مورد چشم‌انداز روابط با ایالات متحده افزایش یابد. اقدام‌های احتمالی دولت جدید در کرانه باختری (شهرک‌سازی) و خشونت این رژیم در غزه با فشارهایی از جانب دولت بایدن روبه‌رو خواهد شد. با همه این چالش‌های

احتمالی به نظر می‌رسد که دولت بایدن نیز خود را متعهد به رژیم صهیونیستی می‌داند؛ بایدن پس از جنگ ۱۲ روزه غزه در ادامه سیاست حمایت از رژیم صهیونیستی، متعهد شد تا سامانه گنبد آهنین را تقویت کند. با وجود نقدهای بسیار از جانب مقامات یا شخصیت‌های علمی آکادمیک در مورد حمایت‌های ایالات متحده از رژیم صهیونیستی، باید انتظار داشت که این کشور، همچنان به حمایت‌های خود در ابعاد سیاسی، نظامی و اقتصادی ادامه دهد.

- پس از دهه‌ها تلاش برای مذاکرات صلح با فلسطینیان و شکست‌های پیاپی آن، به نظر می‌رسد، سردمداران رژیم صهیونیستی معتقدند که حل منازعه فلسطین باید از **خارج مرزها** اتفاق بیفتد؛ به عبارت دیگر آنها معتقدند که با برقراری ارتباط با کشورهای عربی و عادی‌سازی روابط می‌توان رفته‌رفته گروه‌های فلسطینی را در پذیرش **مذاکرات صلح** تحت فشار قرار داد. سفر یائیر لاپید به امارات متحده عربی نشان از این دارد که «**پروژه عادی‌سازی روابط با اعراب**» جزو راهبرد بلندمدت این رژیم است؛ به گونه‌ای که نمی‌توان تصمیم‌سازان آن را به اشخاصی چون نتانیا هو و یا بنت تقلیل داد. روی هم‌رفته این سناریو قابل پیش‌بینی است که دولت جدید رژیم صهیونیستی با در پیش گرفتن پروژه ایران‌هراسی در منطقه به عادی‌سازی روابط خود با کشورهای عربی ادامه دهد.

- بیشتر اعضای کابینه بنت در گذشته به‌عنوان اعضای ارشد کابینه‌های مختلف نتانیا هو طی ۱۲ سال گذشته خدمت کرده و از سیاست‌های برون‌مرزی نخست‌وزیر سابق پشتیبانی می‌کنند؛ بنابراین با در نظر گرفتن **تهدید وجودی**، به نظر نمی‌رسد که رفتار تهاجمی این رژیم از بُعد نظامی و امنیتی در قبال ایران و سایر اعضای جبهه مقاومت تعدیل شود. با حضور مجدد «**بنی گانتس**» در سمت **وزارت دفاع**، روی کار آمدن جو بایدن در ایالات متحده (با رویکردی دیپلماتیک)، فشار احزاب تندرو خارج از ائتلاف و آغاز بحران سیاسی در لبنان، می‌توان ادامه یا حتی گسترش تنش‌های پراکنده بین ایران و رژیم صهیونیستی را متصور بود.

- **نفتالی بنت** متعهد شده است تا موضع نتانیا هو را در قبال تلاش‌های آمریکا برای **احیای توافق هسته‌ای ایران** حفظ کند. تفاوت بنت با نتانیا هو در قبال برجام، عدم اتخاذ موضع انفعالی در برابر آن است؛ در واقع برخلاف نتانیا هو که در زمان ریاست جمهوری اوباما موضعی قهرآمیز را اتخاذ کرده بود، بنت سعی می‌کند تا با گفتگو با جو بایدن تا حد امکان مطالبات امنیتی رژیم را در توافق تحمیل کرده و اقدام‌های دیپلماتیک را در کنار عملیات خرابکارانه در ایران پیش ببرد.

پایان ربع قرن حضور بنیامین نتانیاها^۱ در منصب نخست‌وزیری دولت رژیم صهیونیستی و روی کار آمدن ائتلافی شکننده (با ۶۰ رأی موافق، ۵۹ رأی مخالف و یک رأی ممتنع) از طیف‌های مختلف سیاسی در سرزمین‌های اشغالی، تبدیل به کانون توجهات تحلیل‌گران سیاسی شده است. این رژیم با برگزاری چهار انتخابات کِنِسِت^۲ (پارلمان) از سال ۲۰۱۹ در طول دو سال با بحران‌های عدم شکل‌گیری ائتلاف پایدار، عدم تخصیص بودجه و دولتی غیرمقتدر مواجه است. پس از ناکامی نتانیاها در تشکیل ائتلاف، نَفْتالی بِنِت^۳ ۴۹ ساله از حزب یامیناه^۴ و یائیر لاپید^۵ از حزب یَش عتید^۶ به همراه ۶ حزب دیگر از جمله یک حزب عرب اسلام‌گرا به رهبری منصور عباس موفق به کنار زدن بنیامین نتانیاها از نخست‌وزیری شدند. مشارکت یک حزب عرب اسلام‌گرا در دولت ائتلافی فعلی در طول حیات نامشروع این رژیم بی‌سابقه بوده است؛ از سویی دیگر ناهمسازی ایدئولوژیک موجود در ائتلاف به نخست‌وزیری نَفْتالی بِنِت به گونه‌ای است که احزاب جناح چپ، راست، مذهبی و اسلام‌گرا را دربر گرفته و گمانه‌زنی‌هایی مبنی بر شکنندگی این ائتلاف را تقویت کرده است. شاید بتوان گفت که مهم‌ترین اشتراک احزاب مشارکت‌کننده در ائتلاف دولت متولد شده در ۱۳ ژوئن، «عبور از نتانیاها» و پایان دادن به بحران و بن‌بست سیاسی داخلی رژیم صهیونیستی بوده است. از روز یکشنبه پرتنش در کِنِسِت، نتانیاها ۷۱ ساله، پس از ۱۲ سال مداوم حضور در پست نخست‌وزیری، در کِسوت رهبر جناح مخالف (به مانند سال ۲۰۰۹-۲۰۰۶) ائتلاف ظاهر شده، در حالی که حتی ادامه حضور وی به‌عنوان رهبر حزب لیکود نیز با تردیدهایی همراه است. نَفْتالی بِنِت در توصیف دوره نخست‌وزیری نتانیاها اظهار داشت که: «ما می‌توانیم در نهایت به انتخابات پنجم، ششم و حتی دهم برسیم و دیوارهای کشور را از بین ببریم، آجر به آجر تا خانه‌مان بر سرمان سقوط کند و یا جلوی این جنون را بگیریم و مسئولیت پذیر باشیم».^۷

سی‌وششمین دولت رژیم صهیونیستی با «معماری شکننده» یائیر لاپید بنا شده است، براساس توافقات انجام شده، به مدت دو سال بِنِت، در سِمَت نخست‌وزیری باقی خواهد ماند و از آن پس یائیر لاپید، وزیر خارجه فعلی، جای او را خواهد گرفت. دولت فعلی متشکل از ۲۷ وزیر است که ۹ زن^۸، و همچنین یک عضو آشکارا همجنسگرا را در وزارت بهداشت، دربردارد.^۹ در بخش اول این نوشتار، با بررسی

1. Benjamin Netanyahu

2. Knesset

3. Naftali Bennett

4. Yamina

5. Yair Lapid

6. Yesh Atid

7. <https://www.nytimes.com/live/2021/06/13/world/israel-knesset-bennett-lapid-netanyahu#israel-youth>

8. https://www.timesofisrael.com/liveblog_entry/milestones-set-by-new-government-1st-kippah-wearing-pm-1st-to-include-arabs/

9. <https://www.jewishvirtuallibrary.org/israeli-electoral-history-2021-election-to-the-24th-knesset>

جهت‌گیری ایدئولوژیک و سیاسی احزاب حاضر در ائتلاف موسوم به «دولت تغییر» به چشم‌انداز امکان همکاری این احزاب با یکدیگر و پیامدهای آن در سیاست داخلی رژیم صهیونیستی خواهیم پرداخت. در بخش دوم، به چشم‌انداز بین‌المللی دولت جدید حاکم در فلسطین اشغالی در سه حوزه، روابط با ایالات متحده، عادی‌سازی روابط با کشورهای سازش‌کار عربی و درنهایت به نوع مواجهه با مسائل مربوط به ایران، از جمله فعالیت منطقه‌ای و توافق هسته‌ای خواهیم پرداخت.

بخش اول - جهت‌گیری ایدئولوژیک و سیاسی احزاب ائتلاف

۱. دولت نفتالی بنت؛ ائتلافی ناهمگون و شکننده

ائتلاف فعلی از هشت حزب تشکیل شده است که در آن دو حزب چپ‌گرا (مِرتس^۱ و کار^۲)، سه حزب راست‌گرا (یامینا، اسرائیل خانه ما^۳ و امید نو^۴)، دو حزب میانه‌رو (آبی و سفید^۵ و پیش‌عتید) و یک حزب عربی (فهرست مشترک عربی^۶) وجود دارند. با توجه به مرامنامه این احزاب و موضع‌گیری‌های رهبران آنها، به نظر می‌رسد که این احزاب درون ائتلاف با یکدیگر و با دیگر احزاب خارج از ائتلاف، دارای اختلاف‌های عمده و قابل توجه هستند. وجود طیف وسیعی از اختلاف‌نظرها درون ائتلاف و چالش‌های مواجهه ائتلاف با دیگر احزاب حاضر در کنست^۷ احتمال فروپاشی و یا دست‌کم دشواری عملکرد آن در آینده را تقویت کرده است؛ از جمله مسائلی که می‌توان به‌عنوان مهم‌ترین موضوع‌های چالش‌برانگیز بر سر راه این ائتلاف متصور بود عبارتند از: «راه‌حل دو-کشوری»^۸، «شهرک‌سازی»^۹ در کرانه باختری^{۱۰} و «رابطه دین و دولت». اگرچه موضوع‌های دیگری از جمله دیدگاه‌های اقتصادی احزاب نیز درخور توجه است؛ اما در این مجال کم از پرداختن به آن صرف‌نظر کرده و امیدواریم این نوشتار مقدمه‌ای برای پژوهش‌های تکمیلی آینده در این حوزه باشد.

-
1. Meretz
 2. Labor
 3. Yisrael Beiteinu
 4. New Hope
 5. Blue and White
 6. United Arab List
 7. (Likud, United Torah Judaism, Joint List, Shas, Religious Zionism)
 8. Two-country Solution
 9. Settlement
 10. West Bank

الف) راه حل دو-کشوری

احزاب حاضر در ائتلاف در مورد تشکیل یک دولت مستقل فلسطینی در کرانه باختری نظرات کاملاً مخالفی دارند. حزب ملی‌گرای یامینا به رهبری نفتالی بنت از مخالفان سرسخت تشکیل یک دولت مستقل فلسطینی بوده و حتی می‌توان گفت که در این مسئله مواضع تندتری را نسبت به حزب لیکود^۱ و نتانیاو داشته است. در سال ۲۰۱۸ نفتالی بنت با خروج از حزب خانه یهودی،^۲ با همکاری ایلت شاکد^۳ حزب راست جدید را تأسیس کرد، در اصول راهبردی این حزب در مورد راه حل دو-کشوری چنین تصریح شده است: «ما تنها حزب مخالف تأسیس کشور فلسطین و هرگونه عقب‌نشینی از سرزمین‌های اسرائیل هستیم. ما برای توسعه شهرک‌ها در سراسر کشور تلاش خواهیم کرد».^۴

حزب بیسرائل بیتنو به رهبری آویگدور لیبرمن^۵ با طرح موسوم به «طرح لیبرمن»^۶ به مسئله دو-کشوری پرداخته است؛ طرح لیبرمن ایجاد یک دولت فلسطینی را به جابه‌جایی در سرزمین و جمعیت منوط کرده است. در این طرح، لیبرمن پیشنهاد می‌دهد که همه شهرک‌های یهودی‌نشین کرانه باختری به این رژیم ملحق شوند و در عوض مناطق عرب‌نشین اسرائیل به دولت فلسطینی منتقل شود.^۷ این طرح به علت عملی نبودن و گرایش‌های نژادپرستانه مورد انتقاد بسیاری از احزاب، از جمله احزاب چپ‌گرا واقع شده است.

حزب امید نو به رهبری گیدعون سَعر^۸ نیز با تشکیل یک دولت مستقل فلسطینی مخالف است و آن را چالش بزرگی برای امنیت ملی رژیم می‌داند؛ گیدعون سَعر اظهار داشته است که: «پیشنهاد‌های بسیار سخاوتمندانه‌ای ارائه شده است، اما فلسطینی‌ها هرگز آنها را نپذیرفتند و به‌صراحت اعلام کردند که متمایل به حل این بحران با ما نیستند؛ حتی اگر به گذشته بنگریم، این ایده ۸۰ سال در مرکز درگیری‌ها بوده، اما همیشه ناکام مانده است. این سؤال مطرح است که آیا این ایده واقعاً واقع‌بینانه است؟ چگونه می‌توانیم این ایده را با دو نهاد فلسطینی جداگانه [کرانه باختری و غزه] و با دو رژیم پیاده کنیم؟ چگونه می‌توانیم از امنیت شهروندان اسرائیل با یک کشور مستقل در قلب سرزمین خود، در چند مایلی پرجمعیت‌ترین مناطق کشورمان محافظت کنیم؟»^۹

1. Likud

2. The Jewish Home

3. Ayelet Shaked

4. <https://www.jewishvirtuallibrary.org/hayamin-hehadash-the-new-right-party>

5. Avigdor Lieberman

6. The Lieberman Plan

7. <https://www.repository.law.indiana.edu/facpub/22/>

۸. גידעון סער (Gideon Moshe Sa'ar): در برخی از منابع داخلی گیدعون سار تلفظ شده اما با توجه به تلفظ عبری به نظر می‌رسد که گیدعون سَعر درست باشد.

9. <https://www.jewishvirtuallibrary.org/new-hope-party>

همچنین در هفت اصل اساسی این حزب (به‌عنوان اولین اصل) ذکر شده است که حزب، بیت‌المقدس را پایتخت ابدی متعلق به یهودیان می‌داند.^۱ در واقع این حزب با تقسیم‌پذیری بیت‌المقدس به دو قسمت شرقی و غربی مخالف است.

بنی گانتس^۲ رهبر حزب میانه‌رو آبی و سفید موضع تقریباً بی‌طرفی نسبت به راه‌حل دو-کشوری دارد. بنی گانتس خواهان «تعمیق روند جدایی از فلسطینیان است در صورتی که این تعمیق به منافع امنیتی آسیب نرسانده و حق آزادی عمل برای ارتش اسرائیل را حفظ کند»^۳؛ گانتس همچنین وعده الحاق دره اردن را نیز داده بود؛ چراکه اعتقاد دارد این دره مرز امنیتی شرقی رژیم صهیونیستی است.^۴

حزب سکولار و میانه‌رو پیش‌عزید به رهبری یائیر لاپید به‌طور صریح حامی راه‌حل دو-کشوری است؛ این حزب در مسئله مربوط به راه‌حل دو-کشوری این‌طور اعلام موضع کرده است: «ما به توافق دیپلماتیک منطقه‌ای معتقدیم که اساساً براساس ترتیبات امنیتی استوار است. توافقنامه‌ای که منجر به جدایی اسرائیل و فلسطینیان براساس دو کشور برای دو ملت شود»^۵.

احزاب چپ‌گرای حاضر در ائتلاف نیز به‌صراحت راه‌حل دو-کشوری را به‌عنوان رویکرد خود برگزیده‌اند؛ حزب مری‌تس به رهبری نیتزان هورویتز^۶ در اساسنامه خود این‌طور بدان اشاره کرده است: «مری‌تس از تأسیس دولت فلسطین در کرانه باختری و نوار غزه براساس خط سبز با توافق بر سر مبادله سرزمین به نسبت ۱:۱، در تقسیم حاکمیت در بیت‌المقدس به‌گونه‌ای که از قلمرو آن حمایت شود، حمایت می‌کند»^۷.

این حزب حتی در اساسنامه سال ۲۰۱۹ از فعالیت‌های رژیم صهیونیستی تحت عنوان «اشغال» یاد کرده است: «مری‌تس خواستار پایان دادن به اشغال و دستیابی به توافقی است که به تأسیس یک کشور فلسطین در کنار دولت اسرائیل منجر شود»^۸.

دیگر حزب چپ‌گرای ائتلاف، حزب کار به رهبری مراو میکائلی^۹، موضعی مشابه با حزب مری‌تس را اتخاذ کرده است: «[هدف حزب] تلاش برای دستیابی به توافق سیاسی و جدایی از فلسطینیان براساس اصل دو کشور برای دو ملت، با نگاه واقع‌بینانه به واقعیت و از طریق اقدام‌های محاسبه شده است که امنیت را حفظ می‌کند»^{۱۰}.

1. <https://www.newhope.org.il/en/new-hope-for-jerusalem/>

2. Benjamin Gantz

3. <https://www.jewishvirtuallibrary.org/blue-and-white-kahol-lavan-party>

4. <https://www.haaretz.com/israel-news/elections/gantz-s-party-releases-platform-separate-from-palestinians-strengthen-settlements-1.6999256>

5. <https://www.yeshatid.org.il/%D7%91%D7%9E%D7%94-%D7%90%D7%A0%D7%97%D7%A0%D7%95-%D7%9E%D7%90%D7%9E%D7%99%D7%A0%D7%99%D7%9D?languagecode=en>

6. Nitzan Horowitz

7. <https://meretz.org.il/wp-content/uploads/2021/02/English-Platform.pdf>

8. <https://www.jewishvirtuallibrary.org/meretz-political-party>

9. Merav Michaeli

10. <https://www.jewishvirtuallibrary.org/party-platform-of-the-labor-party>

و در نهایت تنها حزب عربی حاضر در کابینه یعنی لیست مشترک عربی خواستار بازگشت رژیم به مرزهای قبل از سال ۱۹۶۷ و تأسیس کشور مستقل فلسطینی است.^۱

ب) شهرک‌سازی

در موضوع شهرک‌سازی نیز احزاب حاضر در ائتلاف دولت رژیم اشغالگر قدس مواضع همگونی ندارند. حزب یامیناه حامی سرسخت شهرک‌سازی در کرانه باختری است؛ به طوری که نفتالی بنت، رهبر این حزب و نخست‌وزیر فعلی، از سال ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۲ به‌عنوان مدیرکل «سازمان سایبان برای شهرک‌نشینان کرانه باختری اسرائیل»^۲ فعالیت می‌کرد.^۳

حزب آبی و سفید نیز از تقویت شهرک‌های ساخته شده در کرانه باختری حمایت می‌کند و حامی رفاه هر یهودی در جای‌جای سرزمین‌های اشغالی است، اما به‌طور صریح از ساخت و ادامه آن حمایت نکرده است. در مرامنامه این حزب، این مسئله در جملات ذیل نمود پیدا کرده است: «این حزب بلوک شهرک‌ها [کرانه باختری] را تقویت کرده و زندگی عادی را در هر جایی که اسرائیلی‌ها زندگی می‌کنند امکان‌پذیر می‌کند».^۴

اما حزب پیش‌عتید هم در موضعی، ضمن اشاره به راه‌حل دو-کشوری از حفظ شهرک‌ها دفاع می‌کند، طبق هشت اصلی که از این حزب در سال ۲۰۱۲ منتشر شده است، موضع این حزب در مورد شهرک‌ها بدین‌گونه است: «[هدف حزب] تلاش برای صلح با توجه به طرح کلی «دو کشور برای دو ملت» در حین حفظ شهرک‌های بزرگ و حصول اطمینان از امنیت اسرائیل [است]».^۵

گیدعون سَعر، رهبر حزب امید نو نیز از موضعی نسبتاً محافظه‌کارانه به پدیده شهرک‌سازی نگاه کرده و حفظ این شهرک‌ها را تأیید می‌کند، او اظهار داشته است: «من کاملاً مخالف تخلیه جوامع یهودی در «یهودیه» و «سامره» هستم. فکر می‌کنم این ایده متعلق به گذشته باشد و ثابت شد که به ثبات و صلح کمک نمی‌کند. ما باید بدانیم که چگونه با هم زندگی کنیم؛ فکر نمی‌کنم ریشه‌کن کردن جوامع، یهودی یا عرب، برای صلح مفید باشد».^۶

در هفت اصل اساسی این حزب، از مهاجرت بیشتر به سرزمین‌های اشغالی حمایت شده که این حمایت به نوعی متضمن تأیید شهرک‌سازی بیشتر است: «امید نو امنیت ملی اسرائیل را حفظ خواهد کرد

1. <https://www.jewishvirtuallibrary.org/united-arab-list-ra-am-political-party>

2. Yesha

۳. بنت همچنین به‌طور جد خواهان الحاق منطقه C کرانه باختری - که بیش از ۶۰ درصد آن را شامل می‌شود - به رژیم صهیونیستی است.

4. <https://www.haaretz.com/israel-news/elections/gantz-s-party-releases-platform-separate-from-palestinians-strengthen-settlements-1.6999256>

5. <https://www.jewishpress.com/news/politics/new-party-12-seats-projected-in-polls-includes-chairman-lapids-makeup-artist-karate-trainer/2012/05/04/0/?print>

6. <https://www.jewishvirtuallibrary.org/new-hope-party>

و مؤلفه‌های قدرت اسرائیل در ابعاد نظامی، اقتصادی، فناوری، تحقیقاتی و مهاجرت به اسرائیل را توسعه می‌دهد».^۱

اما موضع قابل تأمل مربوط به احزاب چپ‌گرا در این ائتلاف است، احزابی چون میرتص و کار نه‌تنها ادامه شهرک‌سازی را مشروع ندانسته، بلکه آن را موجب تشدید منازعه می‌دانند و به دنبال تخلیه شهرک‌های یهودی‌نشین هستند، در اساسنامه حزب سکولار میرتص به موضوع شهرک‌ها با این ادبیات اشاره شده است: «میرتص معتقد است که وجود شهرک‌ها مانع اصلی راه‌حل منازعه اسرائیل و فلسطین است. میرتص تلاش خواهد کرد در مورد شهرک‌های دور افتاده‌ی با یا بدون توافق، قانون «غرامت تخلیه»^۲ را - که به شهروندان اسرائیلی ساکن در آن سوی خط سبز اجازه می‌دهد تا در درون مرزهای اسرائیل اسکان مجدد یابند- تصویب کند».^۳

حزب کار نیز در موضعی مشابه اما معتدل‌تر نسبت به میرتص با شهرک‌سازی مخالفت کرده است، در اساسنامه این حزب به موضوع شهرک‌سازی این‌گونه پرداخته شده است: «[هدف حزب] جدا کردن بلوک شهرک‌های اصلی از دیگر شهرک‌ها و جلوگیری از سرمایه‌گذاری و کمک‌های مالی در شهرک‌های دور افتاده [است]».^۴

درواقع مشهود است که مواضع دو حزب چپ‌گرای کابینه در مخالفت آشکار با احزاب راست‌گرا قرار دارد. در نهایت جناح موسوم به فهرست مشترک عربی نیز در مواضع خود بر تخلیه کامل شهرک‌ها در کرانه باختری تأکید می‌کند.^۵

ج) رابطه دین و دولت

رژیم صهیونیستی از زمان ابتدای تأسیس در سال ۱۹۴۸ همواره در داخل مرزها دچار مناقشه در حوزه چگونگی رابطه بین دین و دولت یهودی بوده است. این نزاع در فضای سیاسی داخلی این رژیم در کشمکش بین احزاب سکولار و مذهبی تبلور یافته است، آنچه به نظر می‌رسد ایدئولوژی این رژیم از اسرائیل به عنوان یک دولت با دین یهودی به سمت اسرائیل به عنوان یک دولت با نژاد یهودی سوق پیدا کرده است. به عبارت دیگر شاخص‌های یک نظام آ‌پ‌آ‌ر تاید در این رژیم به‌وضوح قابل مشاهده است. احزاب سکولار تأکید بیشتری بر هویت یهودی به عنوان یک نژاد داشته و درعین حال به اجرای احکام یهودی در سطح دولت تمایلی ندارند. این در حالی است که احزاب مذهبی خواستار اجرای آیین یهودی در سراسر سرزمین‌های اشغالی هستند. کشمکش بین احزاب سکولار و مذهبی در رژیم صهیونیستی در بسیاری از

1. <https://www.newhope.org.il/en/7-principles/>

2. Evacuation Compensation

3. <https://meretz.org.il/wp-content/uploads/2021/02/English-Platform.pdf>

4. <https://www.jewishvirtuallibrary.org/party-platform-of-the-labor-party>

5. <https://www.jewishvirtuallibrary.org/united-arab-list-ra-am-political-party>

حوزه‌ها در جریان است از جمله: حمل‌ونقل عمومی و کسب‌وکار در شَبَات^۱ (שבת) ، حقوق اقلیت‌ها و دگرپاش‌ها، ازدواج مدنی، حقوق زنان و

همان‌طور که گفته شد نَفْتالی بِنِت در سال ۲۰۱۸ با تأسیس راست جدید از احزاب مذهبی تا حدودی فاصله گرفت. او هدف تشکیل این حزب را برقراری ارتباط بین یهودیان ارتدکس^۲ و سکولار اسرائیلی اعلام کرد.^۳ اما براساس گفته‌ها، شاکد و بِنِت به این نتیجه رسیده بودند که برای **رسیدن به هدف نخست وزیری** نمی‌توانند با یک حزب مذهبی [حزب خانه یهودی] در ارتباط باشند.^۴ بنابراین حزب راست جدید با انگیزه فرارفتن از تفکر یهودیت ارتدکس شکل گرفت. قبل از انتخابات سال ۲۰۱۹ با تشکیل ائتلافی بین احزاب راست مذهبی و سکولار، «حزب راست متحد»^۵ و یا همان حزب یامیناه تشکیل شد. اما این ائتلاف با خروج احزاب صهیونیسم مذهبی^۶ (تکوما سابق) و خانه یهودی از بین رفت؛ به این ترتیب نَفْتالی بِنِت با همراهی یک شریک زن سکولار [ایلت شاکد] از احزاب ارتدکس فاصله گرفت.

بِنِت قوانین یهودیت ارتدکس مدرن^۷ را رعایت می‌کند، به خوردن غذای کوشر^۸ (כשר) اعتقاد دارد و حتی اولین نخست‌وزیری است که کیپا^۹ (כִּיפָה) بر سر می‌گذارد. اما با این حال باید بِنِت را یک «مذهبی لیبرال» بدانیم که با وجود رعایت قوانین ارتدکسی یهودی در زندگی شخصی، تمایل بیشتری به سکولاریسم و احزاب سکولار در عرصه حکمرانی دارد. سکولار بودن همسر و شریک مهم حزبی او نیز بر این مسئله صحنه خواهد گذاشت. در اصول منتشر شده آیلِت شاکد در سال ۲۰۱۹، این‌طور به نظر می‌رسد که راست جدید بیشتر مذهبیان لیبرال و راست‌گرایان سکولار را نمایندگی می‌کند. راثول ووتلیف^{۱۰} نیز در توضیح موضع حزب یامیناه این‌طور تصریح کرده است: «حزب بِنِت در مورد مسائل مربوط به دین و دولت نسبتاً لیبرال است؛ و به‌عنوان برنامه‌ای برای رسیدن به نخست‌وزیری به دنبال افزایش جذابیت حزب برای رأی‌دهندگان فرامذهبی می‌باشد».^{۱۱}

۱. شَبَات به روز شنبه در آیین یهود می‌گویند که از نظر یهودیان اولترا ارتدکس مخصوص عبادت و استراحت است. در این روز مطابق با آیین یهود بسیاری از اعمال از جمله خروج از محل سکونت برای انجام کارهای روزمره ممنوع است.
۲. یهودیت بنیادگرا

3. <https://www.timesofisrael.com/bennett-shaked-expected-to-announce-break-from-jewish-home-form-new-party/>

4. <https://www.jewishvirtuallibrary.org/hayamin-hehadash-the-new-right-party>

5. United Right Party or Yamina

6. Religious Zionism - (formerly Tkuma)

۷. ارتدکس مدرن یک جنبش درون یهودیت ارتدکس است که برای سازگارسازی ارزش‌های یهودی با حفظ قوانین دین یهودیت، با جهان مدرن و سکولار تلاش می‌کند. این جنبش تلاش می‌کند ارزش‌های یهودی را با جهان سکولار و مدرن ترکیب کند. در ایالات متحده و جهان غرب آنان را بیشتر با نام "ارتدکس میانه‌رو" می‌شناسند.

۸. کوشر یا کیشِر در تلفظ عبری به معنای حلال است، یهودیان نیز آداب شرعی خاصی در خوردن غذا دارند، از جمله نخوردن حیواناتی که نشخوارکننده نبوده یا دارای شُم شکافته نیستند، خارج کردن خون از بدن حیوان، ذبح شرعی و

۹. کلاهی که عموماً یهودیان معتقد روی سر می‌گذارند.

10. Raoul Wootliff

11. <https://www.timesofisrael.com/smotrich-confirms-hell-split-from-yamina-and-field-independent-run/>

حزب پیش‌عَتید به‌عنوان دارنده بیشترین تعداد کرسی (۱۷ کرسی) در میان احزاب حاضر در ائتلاف، یکی از مهم‌ترین احزاب ائتلاف دولت تغییر است، به‌نظر می‌رسد که این حزب را می‌توان یک حزب تمام‌عیار سکولار دانست که به مسائل مربوط به دین و دولت نگاهی کاملاً پلورالیسی دارد. یائیر لاپید، معمار کابینه فعلی، که فعالیت سیاسی خود را با ستون‌نویسی در روزنامه معاریو^۱ شروع کرده بود در سال ۲۰۱۲ موجودیت حزب پیش‌عَتید را اعلام کرد. این حزب در مرامنامه خود، در بخش رابطه دین و دولت مواضع خود را تصریح کرده است که اهم آن بدین شرح است:

- پیش‌عَتید معتقد است که اسرائیل خانه ملی برای همه یهودیان است که باید بدون تمایز جنسیتی، و یا وابستگی مذهبی، همان‌طور که در اعلامیه استقلال تعیین شده است، از حقوق همه شهروندان و ساکنان آن محافظت کند.

- پیش‌عَتید یک بحث دمکراتیک را براساس این ارزش‌های اساسی هدایت می‌کند و این گفتگو به یک رویکرد جدید منجر می‌شود. باید همه جنبش‌های مذهبی به یک اندازه به رسمیت شناخته شوند و ما تلاش خواهیم کرد تا حقوق کثرت‌گرایی برابر در بین همه یهودیان و غیریهودیان برقرار شود.

- پیش‌عَتید برای قانونی شدن وصلت‌های مدنی تلاش خواهد کرد تا به مردم اجازه دهد خانه‌های خود را بر مبنای انتخاب خود بنا کنند، به این ترتیب حقوق مدنی کاملی را به‌عنوان یک زوج برای آنها فراهم خواهد کرد؛ به‌رغم اینکه در حوزه مذهبی به‌عنوان متأهل شناخته نشده باشند. ما ازدواج را طبق سنت یهود به‌عنوان رویکرد نهایی برای ملت یهود می‌دانیم، اما این امر باید با انتخاب باشد، نه با اجبار. ما تلاش خواهیم کرد تا همه شهروندان بتوانند مسیری متناسب با ایدئولوژی و سبک زندگی‌شان را انتخاب کنند.

- مسئله شَبات و مطرح کردن ارزش‌های نهفته در شَبات از مهم‌ترین و پیچیده‌ترین موضوع‌های جامعه اسرائیل به‌عنوان یک رژیم یهودی و دمکراتیک است. پیش‌عَتید معتقد است که می‌توان به هر شهروند این توانایی را داد که روش خود را نسبت به شَبات مطابق با اعتقاداتش بیان کند. براساس پیشنهاد «گابیسون-مدان»^۲، پیش‌عَتید معتقد است که ما باید کیفیت ویژه شَبات را به‌عنوان روز رسمی استراحت در اسرائیل حفظ کنیم. در عین حال، ما باید فعالیت‌های فرهنگی، اجتماعی و معنوی را فراهم کنیم که در این روز نیازهای همه شهروندان اسرائیلی را برآورده کند. ما تلاش خواهیم کرد تا حمل‌ونقل عمومی را در شَبات، در محله‌های سکولار برقرار سازیم. این حمل‌ونقل براساس نیاز و بدون ایجاد مزاحمت برای جامعه مذهبی خواهد بود. ما همچنین استفاده از وسایل نقلیه کوچک‌تر مانند مینی‌بوس را بررسی خواهیم کرد.^۳

1. Maariv

2. Gabison-Madan

3. https://www.yeshatid.org.il/religion_state?languagecode=en

همان‌طور که ذکر شد این حزب یک دیدگاه سکولار و پلورال نسبت به مسائل مربوط به دین و دولت را داراست. علاوه بر این پیش‌تئید به دنبال لغو معافیت یهودیان اولترا ارتدکس^۱ از خدمت سربازی است و این تلاش‌ها موجب اختلاف‌های شدید این حزب با احزاب مذهبی از جمله حزب شاس^۲ شده است. حزب راست‌گرای ییسرائل بیتنو نیز در مرامنامه خود به مسائل مربوط به دین و دولت پرداخته است. این حزب تصریح می‌کند که: «جدایی بین دین یهود و ملت یهود غیرممکن است و بنابراین نمی‌تواند هیچ جدایی بین «دین و دولت» وجود داشته باشد. *باین‌حال*، همه باید بتوانند با مجموعه اعتقادهای خود زندگی کنند؛ مطابق با روح این جمله که می‌گوید: «زندگی کن و اجازه بده که دیگران زندگی کنند»^۳. به‌رغم اینکه این حزب تصریح کرده است که امکان جدایی بین دین یهود و ملت یهودی نیست، در سایت رسمی این حزب و به زبان عبری، ۱۰ اصل در مورد نحوه نگرش این حزب به مسائل مربوط به دین و دولت وجود دارد که نشان می‌دهد این حزب گرایش بسیاری به سکولاریسم و محدود کردن نقش دین در قانون مدنی را دارد. در ذیل به اهم مفاد این اصول اشاره می‌شود:

- مخالفت با «قانون سوپرمارکت» که کسب‌وکار در شنبه را ممنوع کرده است،
 - خدمت سربازی برای یهودیان اولترا ارتدکس،
 - حمایت از ازدواج مدنی،
 - تقاضا برای حمل‌ونقل عمومی در شبات از جمله با قطار،
 - اجازه تغییر کیش به دست خاخام‌های مربوط به هر شهر.^۴
- در مجموع، در سرزمین‌های اشغالی به‌علت مخالفت‌های این حزب با قوانین شرعی، آن را در زمره احزاب سکولار قرار داده‌اند.
- حزب میانه‌رو کاهول لاوان^۵، در سال ۲۰۱۹ مرامنامه خود را منتشر کرده است، در مفاد این مرامنامه، عموماً حزب به دنبال اعتباربخشی به قوانین مدنی و همچنین مقابله با قوانین مُخلِ زندگی روزمره در سرزمین‌های اشغالی است؛ روزنامه هآرتس^۶ و سایت AICE^۷ به این مفاد از رابطه دین و دولت اشاره کرده‌اند:
- با توجه به مسائل مربوط به دین و دولت، این حزب متعهد می‌شود که به دنبال حفظ هویت یهودی اسرائیل باشد و در عین حال به افراد و جوامع اجازه می‌دهد که سبک زندگی خود را شکل دهند،

۱. یهودیان بنیادگرای افراطی

2. Shas

3. <https://www.jewishvirtuallibrary.org/yisrael-beiteinu-political-party>

4. <https://beytenu.org.il/%D7%90%D7%A0%D7%99-%D7%9E%D7%90%D7%9E%D7%99%D7%9F/>

۵. نام عبری حزب آبی و سفید

6. Haaretz

7. American-Israeli Cooperative Enterprise

- شَبَات یهودی باید به‌عنوان روز ملی استراحت حفظ شود، اما [حزب] همچنین اجازه فعالیت‌هایی را می‌دهد که «پاسخگوی نیازهای شهروندان اسرائیلی به‌طور کلی» باشند. کاهول لاون به دولت‌های محلی که مایل به حمل‌ونقل عمومی محدود در شب هستند اجازه می‌دهد تا این کار را انجام دهند،

- لغو قانون محدودیت کسب‌وکار در شَبَات،

- ایجاد لایحه برای فرستادن یهودیان اولترا ارتدکس به سربازی،^۱

- تصویب قانون برای اجازه دادن به ازدواج مدنی و رَحِم اجاره‌ای برای خانواده‌های دگرباش جنسی.^۲

عموم این مفاد اکنون نیز در سایت این حزب به زبان عبری پابرجا مانده است.^۳ بنابراین می‌توان کاهول لاون را نیز به‌عنوان یک حزب میانه‌رو و با [حداقل] گرایش‌های سکولار شناسایی کرد.

حزب امید نو به رهبری گیدِعون سَعَر در سال ۲۰۲۱ از حزب لیکود به رهبری نتانیاهاو انشعاب یافت. طبیعتاً با توجه به سابقه کم این حزب نمی‌توان مشخصاً در مورد جهت‌گیری‌های عمده آن در مسئله دین و دولت به گزاره‌های معتبری رسید، همچنین حزب در مرامنامه خود در مورد مناقشه دین و دولت تصریحی نداشته و بدان اشاره نکرده است. اما حزب امید نو به‌طور صریح از حقوق دگرباشان جنسی دفاع کرده است.^۴ از سویی دیگر این حزب ضمن اعلام اینکه اسرائیل یک کشور دمکرات و یهودی است، چالش‌های اصلی کشور را در بخش‌های اقتصاد و آموزش و پرورش دانسته و معتقد است که باید بین گروه‌های مختلف اجتماعی در سراسر سرزمین‌های اشغالی اتحاد و همبستگی به‌وجود آورد.^۵

حزب مَرِتص را نیز به مانند حزب پیش‌عَتید می‌توان به‌عنوان یک حزب تمام‌عیار سکولار در نظر گرفت؛ به‌گونه‌ای که رهبر این حزب، نیتزان هورویتز، اولین رهبر حزبی آشکارا همجنس‌گرای رژیم صهیونیستی است. همچنین در مرامنامه این حزب در سال ۲۰۱۹ در مورد رابطه دین و دولت این‌طور تصریح شده است: «مَرِتص به تلاش خود برای جدایی کامل دین و دولت، اعمال ازدواج مدنی برای همه ساکنان دولت و حمل‌ونقل عمومی در روز شنبه ادامه خواهد داد».^۶

همچنین در مرامنامه حزب مَرِتص و در قسمت دین و دولت آمده است که: «مَرِتص از آزادی دین و آزادی از دین حمایت می‌کند و به تلاش خود برای وضع یک قانون بنیادی ادامه خواهد داد: آزادی دین، که حق همه شهروندان کشور و ساکنان آن، یهودیان و غیریهودیان، سکولارها و مذهبی‌ها، اصلاح‌طلبان، محافظه‌کاران و ارتدکس‌هاست ...».^۷

1. <https://www.haaretz.com/israel-news/elections/gantz-s-party-releases-platform-separate-from-palestinians-strengthen-settlements-1.6999256>
2. <https://www.jewishvirtuallibrary.org/blue-and-white-kahol-lavan-party>
3. <https://kachollavan.org.il/wp-content/uploads/2021/02/matza-double-n.pdf>
4. <https://www.newhope.org.il/en/new-hope-for-the-lgbt-community/>
5. <https://www.newhope.org.il/en/7-principles/>
6. <https://www.jewishvirtuallibrary.org/meretz-political-party>
7. <https://meretz.org.il/wp-content/uploads/2021/02/English-Platform.pdf>

حزب کار، به مانند احزاب مرتص و پیش‌عتید تمایلات پرمایه سکولاریستی ندارد، اگرچه در اصول راهبردی به زبان عبری موضع‌گیری خود را در مسئله دین و دولت با این گزاره‌ها اعلام می‌کند:

- ما برای ارتقای آزادی مذهبی تلاش خواهیم کرد.
- ما تلاش خواهیم کرد تا جریانات یهودی را به‌طور کلی به رسمیت بشناسیم.
- ما برای ارتقای آزادی در ازدواج تلاش خواهیم کرد.
- ما در روز شبات برای ارتقای حمل‌ونقل عمومی تلاش خواهیم کرد.
- ما علیه هرگونه تبعیض عمل خواهیم کرد.^۱

همچنین این حزب در مخالفت با سیاست‌های دولت راست‌گرای نتانیاهو این موضع را اعلام داشته است: «این کشور متعلق به همه ماست؛ مردم مرکز و مردم پیرامون، مذهبی و سکولار، چپ‌ها و یمنی‌ها، یهودیان، دروزی‌ها و عرب‌ها، جوانان، بازنشستگان و مهاجران جدید. اما حتی اگر این کشور مال ما باشد، دولت فعلی سخت تلاش می‌کند تا ما را متقاعد کند که از یکدیگر متنفر باشیم».^۲

۲. برآیند احتمالی سیاست داخلی رژیم صهیونیستی در «دولت تغییر»

اکنون با بررسی دیدگاه احزاب حاضر در ائتلاف، می‌توان در مورد چگونگی برآیند سیاست داخلی در رژیم صهیونیستی به تحلیل شفاف‌تری دست یافت. همان‌طور که نشان داده شد، این احزاب در مسئله تشکیل دولت مستقل فلسطینی در موضعی کاملاً مخالف با یکدیگر قرار دارند. بنابراین پرداختن ائتلاف فعلی به این مسئله عملاً امکان‌پذیر نخواهد بود؛ چراکه مطرح شدن آن به معنای فعال شدن شکافی عمیق بین احزاب حاضر در ائتلاف بوده و موجودیت شکننده آن را تهدید خواهد کرد؛ در نتیجه به تعویق انداختن آن تنها راه‌حل موجود (حداقل در میان‌مدت) برای کنترل این شکاف است. در مسئله شهرک‌های یهودی‌نشین در سامره و یهودیه و همچنین ادامه شهرک‌سازی یا توقف آن نیز اختلاف‌های چشمگیری بین اعضای ائتلاف مشهود است که همچون موضوع قبلی مانور بر سر آن توسط دولت، سبب‌ساز کشمکش درون ائتلاف خواهد شد.

با وجود حضور یک جناح عربی به رهبری منصور عباس (با گرایش اسلامی)، می‌توان با مسامحه بیان داشت که دولت فعلی در زمینه مناقشه دین و دولت موضع نسبتاً همگونی دارد. پس از رأی کینست به ائتلاف یائیر لاپید و بنت، این دولت با تشکیل کابینه، کار خود را آغاز کرده است که به ترتیب سهم حزب پیش‌عتید هشت پست، امید نو ۶ پست، یامیناه چهار پست، کاهول لاوان چهار پست، مرتص سه پست، کار سه پست و بیسرائل بیتنو سه پست، از وزارت تا پست‌های کلیدی است. در میان پست‌های حساس، ۱۴ پست به احزاب آشکارا سکولار^۳ تعلق گرفته که حتی یک پست آن نیز در وزارت بهداشت برعهده رهبر همجنس‌گرای حزب

1. <https://havoda.org.il/%d7%93%d7%aa-%d7%95%d7%9e%d7%93%d7%99%d7%a0%d7%94/>

2. <https://www.jewishvirtuallibrary.org/party-platform-of-the-labor-party>

۳. پیش‌عتید، مرتص، بیسرائل بیتنو

مرتص است. در واقع به احتمال زیاد جهت‌گیری ائتلاف جدید در مسائل دین و دولت رنگ و بویی سکولارتر نسبت به دولت نتانیاهو خواهد گرفت. برای مثال وزارت حمل‌ونقل به حزب کار تعلق گرفته که نسبت به ممنوعیت حمل‌ونقل عمومی در شب‌ات موضع‌گیری مخالف دارد، وزارت‌های کلیدی اقتصاد و کار به حزب پیش‌عزید تعلق گرفته که آشکارا سکولار بوده و در مخالفت نسبت به تعطیلی کسب‌وکار در شنبه موضع‌گیری کرده است. در جدول ۱، ترکیب کابینه و سمت‌های مهم برحسب سهم هر حزب قابل مشاهده است.

جدول ۱. ترکیب کابینه نفتالی بنت

حزب	نام	پست
بیسرائل بیتنو	Forer, Oded	کشاورزی و توسعه روستایی
پیش‌عزید	Lapid, Yair	جانشین نخست‌وزیر
امید نو	Hendel, Yoaz	ارتباطات
یامیناه	Bennett, Naftali	امور اجتماعی
امید نو	Elkin, Ze'ev	ساخت‌وساز و مسکن
کاهول لاوان	Tropper, Yehiel	فرهنگ و ورزش
کاهول لاوان	Gantz, Benjamin	دفاع
بیسرائل بیتنو	Forer, Oded	توسعه حاشیه، نقب و جلیل
کار	Shai, Nachman	امور دیاسپورا ^۱
پیش‌عزید	Barbivay, Orna	اقتصاد و صنعت
امید نو	Shasha-Biton, Yifat	آموزش و پرورش
پیش‌عزید	Elharrar, Karine	انرژی
مرتص	Zandberg, Tamar	حفاظت از محیط زیست
بیسرائل بیتنو	Liberman, Avigdor	دارایی
پیش‌عزید	Lapid, Yair	امور خارجه
مرتص	Horowitz, Nitzan	بهداشت
کاهول لاوان	Tamanu, Penina	مهاجرت و جذب
پیش‌عزید	Stern, Elazar	اطلاعات
یامیناه	Shaked, Ayelet	کشور
امید نو	Elkin, Ze'ev	امور و میراث بیت‌المقدس
امید نو	Sa'ar, Gideon	دادگستری
پیش‌عزید	Cohen, Meir	کار، رفاه، امور و خدمات اجتماعی
امید نو	Elkin, Ze'ev	روابط بین‌کنس و دولت
یامیناه	Bennett, Naftali	نخست‌وزیر

۱. جوامع یهودی خارج از سرزمین‌های اشغالی.

حزب	نام	پست
کار	<i>Barlev, Omer</i>	امنیت داخلی
مِرتِص	<i>Frej, Esawi</i>	همکاری منطقه‌ای
یامیناه	<i>Kahana, Matan</i>	ادیان
کاهول لاوان	<i>Farkash-Hacohen, Orit</i>	علوم و تکنولوژی
پیش عتید	<i>Cohen, Meirav</i>	عدالت اجتماعی و بازنشستگان
پیش عتید	<i>Razvozov, Yoel</i>	جهانگردی
کار	<i>Michaeli, Merav</i>	حمل‌ونقل و ایمنی راه

چالش دولت تغییر در ادامه راه، تنها مواضع غیرهمگون بین اعضای ائتلاف نیست. یکی از مهم‌ترین چالش‌های این دولت مواجهه و کشاکش آنها با دیگر احزاب خارج از ائتلاف در کنست است. حزب لیکود با داشتن ۳۰ کرسی، اولین رتبه را در تعداد نمایندگان در کنست دارد و رهبر آن، آپوزیسیون پارلمان را هدایت می‌کند. نتانیاهو حتی خارج از دولت و در حال محاکمه به اتهامات فساد مالی، همچنان نیرویی قدرتمند است که احتمالاً تلاش خواهد کرد تا اختلاف‌هایی بین احزاب داخل ائتلاف ایجاد کند.^۱ از سوی دیگر احزاب مذهبی حاضر در پارلمان در مسائل مربوط به دین و دولت در تقابل شدیدی با احزاب سکولار حاضر در ائتلاف هستند. برای مثال حزب شاس، یهودیان اولترا ارتدکس را در کنست نمایندگی می‌کند که طرفدار کشوری یهودی با اجرای قوانین دین یهود بوده و علاوه بر این با همجنس‌گرایی مخالف است.^۲ حزب صهیونیسم مذهبی نیز تمایلات شدید ایدئولوژیک و راست‌گرایانه دارد.^۳ حزب یهودیت متحد توراتی^۴ نیز نماینده یهودیان اولترا ارتدکس در پارلمان است که مخالف با هرگونه ازدواج مدنی، حمل‌ونقل عمومی در شب‌ات، فعالیت مشاغل در شب‌ات و خدمت سربازی برای یهودیان اولترا ارتدکس است.^۵ این موضوع زمانی پیچیده‌تر می‌شود که سه حزب مذکور تمایل بیشتری را برای همکاری با حزب لیکود نسبت به دیگر احزاب از جمله چپ‌ها داشته‌اند.^۶ به عبارت دیگر حزب لیکود دارای ظرفیت بالقوه برای همکاری و ائتلاف با احزاب مذهبی در پارلمان است. برای مثال در نخستین رویارویی میان کابینه جدید رژیم صهیونیستی و آپوزیسیون به رهبری نتانیاهو، لایحه پیشنهادی کابینه برای تمدید ۶ ماهه قانون منع الحاق مجدد خانواده‌های فلسطینی با ۵۹ رأی مثبت در برابر ۵۹ رأی منفی رد شد تا نتانیاهو از کرسی‌های آپوزیسیون نیز قدرت اجماع‌سازی خود را به رُخ ائتلاف حاکم بکشد.^۷

با توجه به وضعیت شکننده ائتلاف، این امر بعید است که دولت تغییرات اساسی در وضع موجود ایجاد

1. <https://www.nytimes.com/2021/06/02/world/middleeast/naftali-bennett-israel.html>

2. <https://www.jewishvirtuallibrary.org/shas-political-party>

3. <https://www.jewishvirtuallibrary.org/tkuma-political-party>

4. United Torah Judaism-UTJ

5. <https://www.jewishvirtuallibrary.org/united-torah-judaism-political-party>

6. <https://en.idi.org.il/israeli-elections-and-parties/parties/likud/>

7. <https://jaraian.com/category/palestine/isreal-internal-challenge-ic-situation-analysis>

کند؛ برای مثال می‌توان گفت که احتمالاً هیچ ابتکار صلحی با فلسطینیان آغاز نخواهد شد، زیرا همان‌طور که اشاره شد بنیت از الحاق بخش اعظمی از کرانه باختری حمایت می‌کند و مخالف ایجاد کشور فلسطین است درحالی‌که احزاب چپ نظری کاملاً مخالف دارند. در عوض، طرفین توافق کرده‌اند که در مواردی که احتمال توافق آنها بیشتر است مانند آموزش، زیرساخت‌ها و بازسازی اقتصاد پس از کرونا تمرکز کنند. در جدول ۲، موقعیت سیاسی و ایدئولوژیک احزاب حاضر در ائتلاف نسبت به یکدیگر، قابل مشاهده است.

جدول ۲. احزاب حاضر در ائتلاف

نام حزب	تأسیس	تعداد کرسی	گرایش	رهبر	شهرک‌سازی	راه‌حل دو-کشوری
یامیناه (راست متحد) הימין המאוחד	۲۰۱۹	۷	راست جدید مذهبی-سکولار لیبرال	نفتالی بنت	موافق	مخالف
یش عتید (آینده وجود دارد) יש עתיד	۲۰۱۲	۱۷	میان‌رو سکولار- پلورالیست لیبرال	یائیر لاپید	مخالف	موافق
آوودا (کار) מפלגת העבודה	۱۹۶۸	۷	چپ-میان سوسیالیست	مِراو مِکانلی	مخالف	موافق
مِرتس (نیرو) מרצ	۱۹۹۲	۶	چپ سوسیالیست سکولار	نیتزان هوروویتز	مخالف	موافق
کاهول لاوان (آبی و سفید) כחול לבן	۲۰۱۹	۸	میان‌رو لیبرال	بِنی گانتس	موافق	مخالف
القائمه العربی الموحده (فهرست متحد عربی) מאוחדת ערבית רישומה	۱۹۹۶	۴	اسلامگرا	منصور عباس	مخالف	موافق
بیسرائل بیتنو (اسرائیل خانه ما) ישראל ביתנו	۱۹۹۹	۷	راست سکولار لیبرال	آویگدور لیبرمن	موافق	موافق، با شرط مبادله سرزمین
تیکوا خاداشا (امید نو) תיקווה חדשה	۲۰۲۰	۶	راست-میان	گیدعون سَعَر	موافق	مخالف

بخش دوم - دولت تغییر و جهت‌گیری‌ها در سیاست خارجی

۱. روابط با ایالات متحده

آخرین تلاش‌های نتانیاهو در روز یکشنبه، ۱۳ ژوئن برای ماندن در منصب نخست‌وزیری کافی نبود، او که ناامیدانه در لحظات آخر به بهانه ناتوانی بِنِت در برابر تهدیدهای ایران در منطقه تصمیم کِنِسِت را سرزنش می‌کرد، این جمله را در پایان حضور ۱۲ ساله خود به‌جا گذاشت: «**بزرگ‌ترین تقلب در تاریخ انتخابات اسرائیل و به‌نظر من در تاریخ دموکراسی‌ها**»، چنین جمله‌ای برای اعضای کِنِسِت ناآشنا نبود، چراکه شبیه همین جملات را از دونالد ترامپ^۲ نیز شنیده بودند؛ «**بزرگ‌ترین جنایت قرن**» توصیفی بود که ترامپ به‌عنوان مهم‌ترین حامی رژیم صهیونیستی، هنگام ترک قدرت از خود به یادگار گذاشت. اشتراک لفظی این دو سیاست‌مدار تنها به این ختم نشد و هر دو وعده بازگشت و بازپس‌گیری قدرت را به هواداران خود دادند. حمایت‌های سیاسی سخاوتمندانه ترامپ از رژیم صهیونیستی، در طرح معامله قرن^۳، خروج از توافق هسته‌ای با ایران و انتقال سفارت به بیت‌المقدس مشهود بود. اکنون اما هر دو سیاستمدار ایران‌ستیز ایالات متحده و رژیم صهیونیستی با تلخی صحنه قدرت را ترک کرده‌اند و به‌نظر می‌رسد چگونگی همکاری و جلب حمایت از رئیس‌جمهور دمکرات ایالات متحده در صدر برنامه‌های دولت جدید به نخست‌وزیری بِنِت باشد. وجود چالش‌های گذشته، مخصوصاً عدم وتوی قطعنامه شورای امنیت درباره محکومیت شهرک‌سازی در کرانه باختری^۴ در دوره اوباما^۵، سبب شده تا نگرانی‌های داخل رژیم در مورد چشم‌انداز روابط با ایالات متحده افزایش یابد.

نتانیاهو تا حد زیادی با دولت‌های دمکرات در ایالات متحده درگیر شد و با توافق هسته‌ای سال ۲۰۱۵ ایران به مخالفت مُصرانه پرداخت. اما با روی کار آمدن دونالد ترامپ و خروج آن از توافق، روابط آمریکا و رژیم صهیونیستی ماه عسل خود را تجربه کرد. اکنون بِنِت و لاپید با درک غیبت ترامپ به این توافق رسیده‌اند که باید ائتلاف‌های عمومی با ایالات متحده را کنار بگذارند. این مطالبه در داخل وجود دارد که دولت جدید ملزم است تا به «**سیاست حمایت دوحزبی**»^۶ در روابط خود با ایالات متحده بازگردد. با روی کار آمدن بایدن در ایالات متحده، به احتمال زیاد به مانند قبل حمایت‌های پُرمايه از تمام اقدام‌های رژیم صهیونیستی صورت نخواهد گرفت، برای مثال اقدام‌های احتمالی دولت جدید در کرانه باختری (شهرک‌سازی) و خشونت این رژیم در غزه با فشارهایی از جانب دولت بایدن روبه‌رو خواهد شد.

1. <https://www.timesofisrael.com/netanyahu-knows-hes-no-election-fraud-victim-so-why-is-he-peddling-the-claim/>
2. Donald Trump
3. Deal of the century
4. United Nations, Security Council, United Nations, S/RES/2334 (2016)
5. Barack Obama
6. Bipartisan Support

با همه این چالش‌های احتمالی به نظر می‌رسد که دولت بایدن نیز خود را متعهد به رژیم صهیونیستی می‌داند؛ بایدن پس از جنگ ۱۲ روزه غزه در ادامه سیاست حمایت از رژیم صهیونیستی، متعهد شد تا سامانه گنبد آهنین^۱ را تقویت کند.^۲ با وجود نقدهای بسیار از جانب مقامات و یا شخصیت‌های علمی آکادمیک^۳ در مورد حمایت‌های ایالات متحده از رژیم صهیونیستی، باید انتظار داشت که این کشور، همچنان به حمایت‌های خود در ابعاد سیاسی، نظامی و اقتصادی ادامه دهد. در واقع سیاست حمایت از اسرائیل در ایالات متحده در ساختار سیاست داخلی این کشور ریشه دوانده است، به گونه‌ای که وجود لابی قدرتمند آپیک^۴ و حمایت ایدئولوژیک و سیاسی مسیحیان ایوانجلیست^۵ در آمریکا، هر دولتی را در این موضوع تحت فشار قرار می‌دهد. برای مثال، طبق قانون ایالات متحده، قوه مجریه متعهد شده است تا اقدام‌های خاصی را برای حفظ «برتری نظامی کیفی»^۶ (QME) رژیم صهیونیستی انجام دهد و کمک‌های مالی و فروش اسلحه به این رژیم را به طرُق مختلف تسریع بخشد. در آگوست ۲۰۱۴، نزدیک به پایان آخرین درگیری بزرگ رژیم صهیونیستی و غزه، کنگره قطعنامه تصویب اعتبارات تکمیلی اضطراری (P.L. 113-145) را برای تأمین ۲۲۵ میلیون دلار بودجه وزارت دفاع برای گنبد آهن تصویب کرد.^۷ علاوه بر این، تفاهم‌نامه دوجانبه کمک‌های نظامی ۱۰ ساله (MOU) - امضا شده در سال ۲۰۱۶ - ایالات متحده را متعهد می‌کند تا ۳.۳ میلیارد دلار بودجه نظامی خارجی به رژیم صهیونیستی اختصاص دهد و سالیانه ۵۰۰ میلیون دلار برای برنامه‌های دفاع موشکی مشترک، از سال مالی ۲۰۱۹ تا سال مالی ۲۰۲۸ هزینه کند.^۸ از جنبه سیاسی نیز مقامات دولت بایدن همچنان به حمایت از رژیم صهیونیستی می‌پردازند، برای مثال آنتونی بلینکن^۹ در نقد شورای حقوق بشر، این شورا را متهم به تمرکز نامتناسب روی اقدام‌های رژیم صهیونیستی می‌کند: «ما از شورای حقوق بشر می‌خواهیم که به چگونگی عملکرد خود نگاه کند. این شامل تمرکز نامتناسب آن بر اسرائیل است، ما باید ماده ۷ دستور کار را حذف کرده و با وضعیت حقوق بشر در اسرائیل و سرزمین‌های فلسطین به همان روشی رفتار کنیم که این نهاد با سایر کشورها رفتار می‌کند...»^{۱۰}.

1. Iron Dome

2. <https://www.jpost.com/breaking-news/biden-us-will-replenish-iron-dome-amid-ceasefire-668721>

۳. استفن والت، استاد برجسته روابط بین‌الملل در دانشگاه هاروارد، یکی از مهم‌ترین منتقدان حمایت‌های بی‌چون و چرای ایالات متحده از رژیم اشغالگر قدس است.

4. AIPAK

۵. مسیحیان انجیلی که جمعیت قابل توجهی در ایالات متحده دارند، حامی سرسخت سیاسی و ایدئولوژیک رژیم صهیونیستی هستند.

6. Qualitative Military Edge

7. Zanotti, J. (2021). "Israel: New Prime Minister and U.S. Relations in Brief", Congressional Research Service, p. 8.

8. Zanotti, J. (2021). "Israel: New Prime Minister and U.S. Relations in Brief", Congressional Research Service, p. 4.

9. Antony Blinken

10. U.S. Mission to International Organizations in Geneva, "Secretary Blinken: Remarks to the 46th Session of the Human Rights Council," February 24, 2021.

رژیم صهیونیستی دریافت‌کننده بیشترین کمک‌های خارجی ایالات متحده از زمان جنگ جهانی دوم است. تا به امروز، ایالات متحده ۱۴۶ میلیارد دلار به این رژیم کمک کرده و در حال حاضر، تقریباً همه کمک‌های ایالات متحده به رژیم صهیونیستی به صورت کمک نظامی است.^۱

جدول ۳. کمک‌های ایالات متحده به رژیم صهیونیستی^۲

سال	نظامی	اقتصادی	دفاع موشکی	کل
۱۹۴۶-۲۰۱۸	۹۷,۹۰۷,۷۰۰	۳۴,۳۲۶,۰۰۰	۶,۴۱۱,۴۰۹	۱۳۸,۶۴۵,۱۰۹
۲۰۱۹	۳,۳۰۰,۰۰۰	-	۵۰۰,۰۰۰	۳,۸۰۰,۰۰۰
۲۰۲۰	۳,۳۰۰,۰۰۰	-	۵۰۰,۰۰۰	۳,۸۰۰,۰۰۰
کل	۱۰۴,۵۰۷,۷۰۰	۳۴,۳۲۶,۰۰۰	۷,۴۱۱,۴۰۹	۱۴۶,۲۴۵,۱۰۹

بنابراین با توجه به ساختار قوی روابط بین دو کشور، شکل‌گیری تغییر قابل توجه در کم‌وکیف ارتباط و همکاری آنها بعید به نظر می‌رسد. اما گفتنی است که دولت جدید در ایالات متحده به مانند دولت ترامپ هیچ تمایلی را برای کشیده شدن به یک جنگ در منطقه به تحریک رژیم صهیونیستی از خود بروز نداده است. بنابراین اگرچه حمایت‌های نظامی و اقتصادی از رژیم صهیونیستی ادامه پیدا خواهد کرد، اما به احتمال زیاد بایدن به نسبت ترامپ، حامی رفتارهای ماجراجویانه رژیم صهیونیستی در غزه، کرانه باختری و حتی منطقه نخواهد بود.

۲. عادی‌سازی روابط با اعراب

پس از دهه‌ها تلاش برای مذاکرات صلح با فلسطینیان و شکست‌های پیاپی آن، به نظر می‌رسد که رژیم صهیونیستی رویکردی جدید را طی دهه گذشته برای به نتیجه رساندن مذاکرات صلح دنبال می‌کند؛ سردمداران رژیم صهیونیستی معتقدند که حل منازعه فلسطین باید از بیرون مرزها اتفاق بیفتد؛ به عبارت دیگر آنها معتقدند که با برقراری ارتباط با کشورهای عربی و عادی‌سازی روابط می‌توان رفته‌رفته گروه‌های فلسطینی را در پذیرش مذاکرات صلح تحت فشار قرار داد. لیبرمن در این باره این‌طور اظهار نظر کرده است: «درگیری‌های اسرائیل تنها یک اختلاف ارضی با همسایگان ما نیست، بلکه یک درگیری سه بعدی است که جهان عرب، فلسطینی‌ها و اعراب اسرائیلی را درگیر می‌کند. بنابراین، هر توافقنامه‌ای با فلسطینی‌ها باید بخشی از یک توافقنامه کلی باشد که شامل توافقنامه‌های صلح با کشورهای عربی و

1. Sharp, Jeremy M. (2020). "US foreign aid to Israel", Congressional Research Service, p. 2.
2. Sharp, Jeremy M. (2020). "US foreign aid to Israel", Congressional Research Service, p. 2.

تبادل سرزمین‌های مسکونی باشد. [احزاب] چپ معتقدند که ابتدا باید با فلسطینی‌ها به توافق برسیم و تنها در این صورت است که می‌توانیم با ملت‌های عرب به توافق برسیم. این فرمول که بیش از ۲۰ سال امتحان شده و شکست خورده است، به فلسطینیان قدرت بیش از حد می‌بخشد و به این معناست که هیچ تمایلی برای سازش در خواسته‌های آنها وجود نخواهد داشت. از نظر ما برعکس است. **دستیابی به توافق با فلسطینی‌ها به تنهایی فایده‌ای ندارد**، زیرا این مسئله مشکل تابعیت بین اسرائیلی‌ها و اعراب را حل نمی‌کند، منافع دیپلماتیک و اقتصادی را از روابط با کشورهای عربی فراهم نمی‌کند و به درگیری پایان نمی‌دهد. **بین اسرائیل و جهان عرب، تنها یک «معامله یک‌جا» می‌تواند نتیجه مطلوب را به همراه داشته باشد.**^۱

از این رو طی دهه گذشته این رژیم سرمایه‌گذاری بسیاری را روی برقراری ارتباط با کشورهای عربی داشته است. انور سادات اولین رئیس‌جمهور عربی بود که با عقد قرارداد «کمپ دیوید» در سال ۱۹۷۸ رژیم صهیونیستی را به رسمیت شناخت و سه سال بعد ترور شد. پس از آن دولت اردن در سال ۱۹۹۴ با انعقاد پیمان «وادی عربیه» راه مصر را ادامه داد. پس از این دو کشور به ترتیب کشورهای امارات، بحرین، **سودان و مراکش** در سال ۲۰۲۱ با وساطت دونالد ترامپ با برقراری روابط دیپلماتیک، رژیم صهیونیستی را به رسمیت شناختند. این در حالی بود که همه جناح‌های فلسطینی از جمله جنبش حماس و جهاد اسلامی با صدور بیانیه‌هایی توافق این رژیم با کشورهای عربی را محکوم کردند.^۲

پروژه عادی‌سازی روابط رژیم صهیونیستی با کشورهای عربی یک اقدام بلندمدت به شمار می‌آید که از دهه‌ها پیش کلید خورده است، به گونه‌ای که بسیاری از این کشورها از دهه‌های پیش همکاری‌های پنهان بسیاری با این رژیم داشته‌اند که در نهایت در سال ۲۰۲۱ وجهه‌ای علنی به خود گرفت. جناح سازش‌کار عربی یکی از دلایل مهم خود مبنی بر نزدیک شدن به این رژیم را مقابله با «نفوذ منطقه‌ای جمهوری اسلامی ایران» عنوان کرده است. رژیم صهیونیستی در خصوص معامله خود با امارات متحده عربی در آگوست سال ۲۰۲۰ موافقت کرد که برنامه‌های الحاق بخشی از کرانه باختری را به حالت تعلیق درآورد؛^۳ اگرچه، پس از توافق خبرهای مربوط به فعالیت شهرک‌سازی تسریع شد. در ژانویه ۲۰۲۱، ترامپ به فرماندهی تروریست‌های سنتکام^۴ که فرماندهی نیروهای نظامی ایالات متحده در بیشتر کشورهای غرب آسیا را برعهده دارد، دستور داد تا رژیم صهیونیستی را به منطقه مسئولیت خود اضافه کند؛^۵ این اقدام تا حدی برای تشویق به همکاری نظامی به‌عنوان وسیله‌ای برای تقویت روابط نزدیک‌تر بین رژیم صهیونیستی

1. <https://www.jewishvirtuallibrary.org/yisrael-beiteinu-political-party>

2. <https://www.aljazeera.com/news/2020/8/14/palestinians-unanimously-reject-uae-israel-deal>

3. <https://www.theguardian.com/world/2020/aug/13/israel-and-uae-to-form-diplomatic-ties-says-donald-trump>

4. CENTCOM

5. <https://www.al-monitor.com/originals/2021/01/israel-centcom-iran-trump.html>

و بسیاری از کشورهای عربی بود. در حالی که پیش از این تحت اختیار فرماندهی اروپایی ایالات متحده قرار داشت.^۱

مقامات دولت جو بایدن^۲ اعلام داشته‌اند که آنها به دنبال حفظ دوام یک راه‌حل مذاکره شده دو-کشوری برای مناقشه رژیم صهیونیستی و فلسطین هستند.^۳ تاکنون، دولت بایدن گام‌هایی را که دولت ترامپ در خصوص توافقات اخیر اسرائیل برای عادی‌سازی یا بهبود روابط با امارات، بحرین، سودان و مراکش (معروف به «توافق آبراهام»^۴) برداشته، نقض نکرده است. این گام‌ها شامل فروش پیشنهادی F-35s، هواپیماهای بدون سرنشین و مهمات توسط ایالات متحده به امارات متحده عربی، حذف سودان از فهرست حامیان مالی تروریسم در ایالات متحده و به رسمیت شناختن ادعاهای مراکش در مورد حاکمیت بر صحرای غربی توسط ایالات متحده، بوده است.^۵ در واقع به نظر می‌رسد بلوک سازش کار عربی هر کدام با یک معامله با میانجی‌گری ایالات متحده حاضر به رها کردن آرمان فلسطین شده‌اند.

سفر یائیر لاپید به امارات متحده عربی^۶ و بازگشایی سفارت رژیم صهیونیستی در این کشور، درست چند روز بعد از تشکیل کابینه، نشان از این دارد که فارغ از چگونگی سیاست داخلی در این کشور، پروژه «عادی‌سازی روابط با اعراب» جزو راهبرد بلندمدت این رژیم است؛ به گونه‌ای که نمی‌توان تصمیم‌سازان آن را به اشخاصی چون نتانیاها و یا بنت تقلیل داد. روی هم‌رفته این سناریو قابل پیش‌بینی است که دولت جدید رژیم صهیونیستی با در پیش گرفتن پروژه ایران‌هراسی در منطقه به عادی‌سازی روابط خود با کشورهای عربی ادامه دهد. گفتنی است دغدغه اصلی بلوک سازش کار عربی از برقراری ارتباط با رژیم، درون‌مایه‌ای عمدتاً امنیتی داشته؛ حال آنکه رژیم صهیونیستی بیشتر به دنبال خروج از انزوای سیاسی و بهره‌برداری از منافع اقتصادی روابط با اعراب است. انتخاب امیر حایک^۷ (یک تاجر شناخته شده و موفق) به‌عنوان سفیر رژیم صهیونیستی در امارات متحده عربی نشان‌دهنده دغدغه و اهداف اقتصادی این رژیم در عادی‌سازی روابط با این کشور است.

1. Zanotti, J. (2021). "Israel: New Prime Minister and U.S. Relations in Brief", Congressional Research Service, p.11.
2. Joe Biden
3. Zanotti, J. (2021). "Israel: New Prime Minister and U.S. Relations in Brief", Congressional Research Service, p.10.
4. Abraham Accords
5. Zanotti, J. (2021). "Israel: New Prime Minister and U.S. Relations in Brief", Congressional Research Service, p.9-10.
6. <https://www.aljazeera.com/news/2021/6/29/israeli-fm-inaugurates-embassy-in-the-uae-in-first-official-visit>
7. Amir Hayek

۳. ایران

الف) مواجهه با ایران و جبهه مقاومت

وقوع جنگ ماه مه ۲۰۲۱ غزه، گمانه‌زنی‌هایی را در مورد آسیب‌پذیری بیشتر سامانه گنبد آهنین رژیم صهیونیستی در نبردهای احتمالی آینده با جنبش حماس، جهاد اسلامی و بالاص حزب‌الله لبنان تقویت کرده است.^۱ این محاسبات دورنمای یک جنگ جدید با حزب‌الله را برای رژیم صهیونیستی به یک کابوس بزرگ بدل کرده است. پس از تجاوز هوایی رژیم صهیونیستی به جنوب لبنان و پاسخ قاطعانه حزب‌الله،^۲ مقامات دولت جدید اعلام داشتند که به ادامه تنش با حزب‌الله لبنان تمایلی ندارند. این موضع مقامات دولت جدید نشان‌دهنده عدم تمایل رژیم صهیونیستی برای ورود به جنگ با حزب‌الله لبنان است. با این حال این پیش‌بینی وجود دارد که درگیری‌های پراکنده در منطقه جولان با روی کار آمدن نفتالی بنت افزایش یابد.

در جبهه غربی، دولت جدید در رژیم صهیونیستی در راستای پیشگیری از جنگ مجدد با جنبش حماس سعی دارد تا کمک هزینه‌های فرستاده شده از سمت قطر به نوار غزه را قطع کرده و در مقابل به تقویت دولت خودگردان بپردازد.^۳ این تصمیم تا حد زیادی متأثر از افزایش محبوبیت جنبش حماس و جهاد اسلامی پس از جنگ ماه مه ۲۰۲۱ در میان فلسطینیان ساکن در کرانه باختری است. افزایش همکاری با لیست مشترک عربی و حضور این حزب در ائتلاف نیز نشانه نیت این رژیم مبنی بر تقویت اعراب سازش‌کار در برابر جنبش‌های جهادی در فلسطین است.

مقامات جدید رژیم صهیونیستی مواجهه با ایران و جبهه مقاومت را در کنار کم‌رنگ شدن نقش ایالات متحده در غرب آسیا تحلیل می‌کنند. آنها به خوبی پیام خروج نیروهای ایالات متحده از پایگاه نظامی بگرام افغانستان^۴ و شمال شرق سوریه را درک کرده و تصور می‌کنند که با خروج ایالات متحده از منطقه در رویارویی خود با تهران با چالش‌های بیشتری مواجه خواهند شد. در ماجرای هدف قرار گرفته شدن کشتی مرسر استریت با مالکیت یک صهیونیست در دریای عمان^۵، این رژیم سعی داشته تا ایران را مسئول این حمله در سطح بین‌المللی معرفی کرده و اتهام‌های بی‌اساسی را در جامعه بین‌المللی علیه ایران مطرح سازد. بنابراین می‌توان این‌طور برداشت کرد که دولت جدید سعی دارد تا با همکاری بیشتر با ایالات متحده و بریتانیا و دیگر کشورهای غربی در بُعد دیپلماتیک به اجماع‌سازی علیه ایران بپردازد تا شکاف خروج نظامی ایالات متحده از منطقه را با افزایش فشار دیپلماتیک بین‌المللی جبران سازد.

1. <https://foreignpolicy.com/2021/06/03/israels-iron-dome-wont-last-forever/>

2. <https://www.aljazeera.com/news/2021/8/6/hezbollah-says-fired-rockets-into-israel-in-response-to-air-raids>

3. <https://www.nytimes.com/live/2021/06/13/world/israel-knesset-bennett-lapid-netanyahu#israel-youth>

4. <https://www.theguardian.com/world/gallery/2021/jul/06/inside-afghanistans-looted-bagram-airbase-after-us-departure-in-pictures>

5. <https://www.nytimes.com/2021/07/30/world/middleeast/tanker-attack-oman.html>

با روی کار آمدن بایدن و پررنگ شدن رویکردی دیپلماتیک در برابر ایران، بعید است سیاست فشار حداکثری بیش از دوره چهارساله ترامپ اجرا شود و این به معنای ناامیدی مقامات رژیم صهیونیستی در مورد اتکا به ایالات متحده برای مواجهه با ایران در بُعد نظامی و سخت خواهد بود. افرائیم این بار، رئیس مؤسسه استراتژی و امنیت اورشلیم در مقاله‌ای تحت عنوان: «ایران و اسرائیل: جنگ اجتناب ناپذیر؟» اذعان داشته است که «سیاست فشار حداکثری» علیه ایران شکست خورده است. وی معتقد است که رژیم صهیونیستی چالش‌های بیشتری را در بُعد نظامی و امنیتی تجربه خواهد کرد که این سبب‌ساز افزایش رفتار تهاجمی رژیم در مواجهه با ایران خواهد شد.^۱ در واقع با درگیری رژیم صهیونیستی در چند جبهه مختلف با جبهه مقاومت، شرایط منطقه‌ای موجود برای رژیم اشغالگر قدس تنها به عنوان یک «تهدید وجودی حتمی» ترجمه می‌شود. لفاظی‌های بی‌محابا و مکرر مقامات دولت جدید مبنی بر اقدام نظامی علیه ایران نشان‌دهنده رویکرد تهاجمی تر دولت جدید در قبال ایران است. به عنوان مثال بنی گانتس در مصاحبه‌ای بیان داشته که این رژیم آماده حمله یک‌جانبه به ایران است.^۲

روی هم‌رفته درک مقامات این رژیم از مواجهه با ایران در منطقه، «درکی مشترک» است. بیشتر اعضای کابینه بنیت در گذشته به عنوان اعضای ارشد کابینه‌های مختلف نتانیاهاو در ۱۲ سال گذشته خدمت کرده و از سیاست‌های برون‌مرزی نخست‌وزیر سابق پشتیبانی می‌کنند؛ آویگدور لیبرمن وزارت خارجه و دفاع، یائیر لاپید وزارت دارایی و بنی گانتس وزارت دفاع و ریاست ستاد ارتش را برعهده داشته است. بنابراین با در نظر گرفتن تهدید وجودی، به نظر نمی‌رسد که رفتار تهاجمی این رژیم از بُعد نظامی و امنیتی در قبال ایران و سایر اعضای جبهه مقاومت تعدیل شود. حتی می‌توان مشاهده کرد که در بین ائتلاف فعلی با آپوزیسیون، رقابتی در مورد اقدام‌های سخت‌گیرانه‌تر و مؤثرتر در برابر ایران وجود دارد و طرفین یکدیگر را به انفعال در برابر ایران متهم می‌کنند؛ در این راستا نفتالی بنیت در کنسرت این‌طور اظهار داشت که: «هیچ‌کس به اندازه نتانیاهاو در مورد ایران اینقدر حرف نزده و کم عمل نکرده است».^۳

در مجموع این انتظار دور از ذهن نیست که رژیم صهیونیستی با درک قدرت ایران و همچنین بی‌تفاوتی نسبی ایالات متحده در قبال منطقه، به استراتژی «مبارزه بین جنگ‌ها»^۴، با شدت بیشتری ادامه دهد. این استراتژی از سمت نیروهای دفاعی رژیم صهیونیستی موسوم به «IDF»^۵ اتخاذ شده است که بر پیشگیری تهدیدها در خارج از مرزهای سرزمین‌های اشغالی تأکید می‌کند. به عبارت دیگر استراتژی «CBW» با دور شدن از رویکرد باینری، یعنی آمادگی برای جنگ یا آغاز آشکار آن، برای اقدامات

1. Inbar, Efraem. (2021). "Iran and Israel: The Inevitable War?"; the Jerusalem Institute for Strategy and Security
2. <https://www.timesofisrael.com/amid-rising-tensions-gantz-says-israel-is-ready-to-strike-in-iran/>
3. <https://www.haaretz.com/israel-news/.premium-bennett-slams-netanyahu-on-iran-never-has-anyone-talked-so-much-and-done-so-little-1.9993698>
4. CBW: The Campaign Between Wars
5. Israel Defense Forces

پیشگیرانه و تهاجمی مبتنی بر اطلاعات بسیار باکیفیت و مخفی تلاش می‌کند. در واقع اقدام‌های خرابکارانه این رژیم در ایران و حملات مکرر هوایی به پایگاه‌های نظامی سوریه و عراق را باید در قالب این استراتژی تحلیل کرد. از اصول مهم این استراتژی عبارتند از:^۱

- تضعیف مداوم نیروها، تجهیزات و دارایی‌های طرف مقابل با هدف تعویق «جنگ نهایی» و بازدارندگی بیشتر.
 - نامشروع جلوه دادن اقدام‌های طرف مقابل و افشای اقدام‌هایی ادعایی که در تضاد با حقوق بین‌الملل بوده و در مقابل، مشروعیت بخشیدن به اقدام‌های رژیم صهیونیستی برای استفاده از زور،
 - در صورت وقوع جنگ نهایی، ایجاد شرایط بهینه برای ارتش.
- بنابراین با حضور مجدد بنی گانتس در سمت وزارت دفاع، روی کار آمدن جو بایدن در ایالات متحده (با رویکردی دیپلماتیک)، فشار احزاب تندرو خارج از ائتلاف و آغاز بحران سیاسی در لبنان، می‌توان ادامه یا حتی گسترش تنش‌های پراکنده بین ایران و رژیم صهیونیستی را متصور بود.

ب) احیای توافق هسته‌ای

بنیامین نتانیاهو این موضع را اتخاذ کرد که «توافق هسته‌ای با ایران، به اسرائیل اطمینان کافی مبنی بر عدم دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای را نخواهد داد». وی همچنین معتقد بود که این توافق موارد مهم دیگری مانند حمایت ایران از متحدانش را شامل نمی‌شود. این دیدگاه به‌طور کلی در سراسر طیف‌های سیاسی در این رژیم مشترک است و بیشتر دستگاه‌های دفاعی و امنیتی رژیم صهیونیستی با اتهام به ایران در مورد تلاش برای دستیابی به سلاح هسته‌ای، از آن پشتیبانی می‌کنند. نتانیاهو در سال ۲۰۱۵ هنگامی که توافق برجام در حال انعقاد بود، با آن مخالفت کرد و از خروج ترامپ در ماه مه ۲۰۱۸ از برجام و آغاز مجدد تحریم‌های ایالات متحده در بخش‌های اصلی اقتصادی ایران استقبال کرد. نخست‌وزیر جدید رژیم صهیونیستی نیز به مانند سلف خود، در اظهارات مکرری با بازگشت به توافق هسته‌ای از جانب ایالات متحده به مخالفت پرداخت. نفتالی بنت پیش از رأی‌گیری در کِنِسِت اظهار داشت: «تمدید توافق هسته‌ای یک اشتباه است... اسرائیل اجازه نمی‌دهد ایران به سلاح هسته‌ای دست یابد و آزادی عمل کامل خود را حفظ خواهد کرد».^۲

وی همچنین متعهد شد تا موضع نتانیاهو را در قبال تلاش‌های آمریکا برای احیای توافق هسته‌ای ایران حفظ کند. تفاوت بنت با نتانیاهو در قبال برجام عدم اتخاذ موضع انفعالی در برابر برجام است، در واقع برخلاف نتانیاهو که در زمان ریاست جمهوری اوباما موضعی قهرآمیز را اتخاذ کرده بود، بنت سعی می‌کند تا با گفتگو با بایدن تاحد امکان مطالبات امنیتی رژیم را در توافق تحمیل کند. رئیس سازمان

1. Eisenkot, Gadi & Siboni, Gabi (2019), "The Campaign Between Wars: How Israel Rethought Its Strategy to Counter Iran's Malign Regional Influence", The Washington Institute for Near East Policy
2. <https://www.haaretz.com/israel-news/elections/.premium-bennett-says-resuming-iran-nuclear-deal-would-be-mistake-in-knesset-address-1.9901319>

موساد، داوید بارنیا^۱، در سخنرانی تصدی پُست و در هنگام توافقات وین در سال ۲۰۲۱ اعلام داشت: «توافق احتمالی با ابرقدرت‌ها تنها احساس انزوای ما را در مورد این مسئله [پرونده هسته‌ای ایران] تقویت می‌کند ... اگر ایران به برنامه هسته‌ای خود ادامه دهد، در برابر تمام نیروی موساد قرار خواهد گرفت ... موساد به خوبی از مؤلفه‌های مختلف برنامه، مقامات فعال در آن و همچنین کسانی که دستورالعمل‌های عملیاتی را به آنها می‌دهند آگاه بود»^۲.

با سخنان داوید بارنیا، تحلیل‌گران این احتمال را می‌دهند که موساد اقدام‌هایی را در جهت خرابکاری در داخل تأسیسات هسته‌ای ایران (همچون گذشته) با هدف کارشکنی در مذاکرات احیای برجام تدارک بیند. به نظر می‌رسد که دولت جدید رژیم صهیونیستی با به کار گرفتن همزمان دو ابزار **دیپلماسی** و **اقدام‌های خرابکارانه** هماهنگ شده با ایالات متحده علیه ایران به موضوع فعالیت هسته‌ای ایران خواهد پرداخت. بنی گانتس در اتهام‌های بی‌اساس بیان داشته است که ایران تنها ۱۰ هفته تا رسیدن به مواد ساخت سلاح اتمی فاصله دارد. وی همچنین بیان داشت که باید فشارهای اقتصادی، دیپلماتیک و حتی اقدام نظامی علیه ایران را به‌طور همزمان به کار گرفت.^۳ روی هم رفته باید این انتظار را داشت که این رژیم همچون گذشته به اقدام‌های خرابکارانه خود با هماهنگی ایالات متحده ادامه داده و توأم با آن به رویکرد فعال‌تری در قبال مذاکرات احیای برجام مبادرت ورزد.

جمع‌بندی

احزاب حاضر در دولت نفتالی بنت با وجود اشتراک نظر در مخالفت با نتانیاهاو در بسیاری از موارد از جمله در نوع نگاه به حل مسئله فلسطین و شهرک‌سازی در کرانه باختری با یکدیگر اختلاف‌های چشمگیر دارند. با تساهل می‌توان گفت که احزاب حاضر در ائتلاف در زمینه رابطه دین و دولت از دیدگاهی نسبتاً همساز برخوردارند. این احزاب در مسائلی چون آزادی حمل‌ونقل عمومی و کسب‌وکار در شب‌ات، توجه به حقوق همجنس‌گراها، سربازگیری از یهودیان اولترا ارتدکس، تغییر کیش و ازدواج مدنی دیدگاهی مشابه دارند؛ اما چالش این ائتلاف در زمینه مسائل مربوط به دین و دولت با احزاب خارج از ائتلاف است. احزابی چون صهیونیسم مذهبی، شاس و یهودیت متحد توراتی از جمله احزاب ارتدکس به‌شمار می‌روند که مخالف دیدگاه سکولاریستی احزاب حاضر در ائتلاف هستند. ازسویی دیگر حزب لیکود با داشتن ۳۰ کرسی در کِنسِت به‌عنوان اپوزیسیونی قدرتمند، ائتلاف را به چالش خواهد کشید و رهبر اپوزیسیون، عطش فراوانی برای بازگشت به قدرت دارد. بنابراین به‌نظر می‌رسد احزاب داخل در ائتلاف، مسائل مناقشه‌انگیز و اختلاف‌زا

1. David Barnea

2. <https://www.nytimes.com/2021/06/13/world/middleeast/iran-nuclear-us.html>

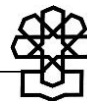
3. https://www.timesofisrael.com/liveblog_entry/gantz-says-iran-only-around-10-weeks-away-from-weapons-grade-nuclear-material/

میان خود را رها کرده و به مسائل زیرساختی و اقتصادی تمایل بیشتری نشان دهند. همچنین با توجه به اختلاف دیدگاه در تأسیس یا عدم تأسیس یک دولت فلسطینی و شهرک‌سازی در کرانه باختری، دولت جدید نسبت به آغاز یک رویکرد جدید و جدی تمایلی نخواهد داشت، چراکه هرگونه مانور بر این مسائل موجبات فروپاشی ائتلاف را فراهم خواهد کرد.^۱ همچنین با توجه به سیاست سکولاریستی دولت جدید نسبت به مسائل مختلف اجتماعی، این احتمال وجود دارد که داخل سرزمین‌های اشغالی، درگیری‌ها بین خریدی‌ها^۲ و دیگر یهودیان سکولار افزایش یابد.

در بُعد بین‌المللی و بالخصوص در مورد روابط بین رژیم صهیونیستی با اعراب و ایالات متحده می‌توان به این گزاره دست یافت که «به احتمال زیاد، زلزله سیاسی در سرزمین‌های اشغالی، درست داخل مرزهای این رژیم متوقف خواهد شد». به عبارت دیگر پروژه عادی‌سازی روابط بین اعراب و رژیم صهیونیستی یک راهبرد بلندمدت بوده که حتی نمی‌توان نتانیاهو را به‌عنوان تصمیم‌گیرنده آن شناخت. بنابراین پروژه مذکور با توجه به سفر لاپید به امارات به روند خود ادامه خواهد داد. روابط بین ایالات متحده و رژیم صهیونیستی نیز گرچه از ماه عسل خود خارج شده اما می‌توان گفت که تغییر چشمگیری نخواهد یافت، هرچند دولت دمکرات بایدن بیش از دولت جمهوری‌خواه ترامپ ملاحظات حقوق بشری در غزه و کرانه باختری را - حتی به‌ظاهر - در نظر خواهد گرفت. دولت بایدن مخالف ادامه شهرک‌سازی در کرانه باختری است و این اقدام را در دست یافتن به یک راهکار دو-کشوری مٌخِل می‌داند. با توجه به حمایت بی‌چون و چرای بنِت از شهرک‌سازی و حتی الحاق بخش C کرانه باختری، افزایش فشارها از دولت بایدن به بنِت در مورد این مسائل دور از ذهن نیست. تجربه عدم وتو قطعنامه شورای امنیت توسط دولت دمکرات اوباما در مورد محکومیت شهرک‌سازی در کرانه باختری این پیش‌بینی را تقویت می‌کند. روی هم‌رفته به‌علت وجود نفوذ ساختاری سرمایه‌داران یهودی، قدرت کنشگری لابی آپیک و پیوند ایدئولوژیک صهیونیست‌ها با مسیحیت ایوانجلیست، بعید است که دولت بایدن در حمایت‌های خود در زمینه‌های سیاسی و اقتصادی از رژیم صهیونیستی تغییر مؤثری ایجاد کند.

سیاست‌های دولت بنِت در قبال مسائل مربوط به ایران به دو موضوع احیای توافق برجام و سیاست منطقه‌ای ایران گره خورده است. رژیم صهیونیستی مسئله ایران را در صدر مسائل سیاست خارجی و امنیتی خود قرار داده است. در رابطه با موضوع مواجهه دولت جدید با ایران و جبهه مقاومت، این رژیم استراتژی «مبارزه بین جنگ‌ها» را به‌مانند گذشته و حتی با رفتار تهاجمی بیشتر ادامه خواهد داد. رفتار این رژیم تا حدود زیادی متأثر از دو فاکتور مهم، «تلقی ایران به‌عنوان یک تهدید وجودی» و

۱. لیست مشترک عربی با داشتن چهار کرسی نقش بسیار مهمی را در پایداری ائتلاف خواهد داشت. در واقع هرگونه اصرار این رژیم بر سر ادامه شهرک‌سازی یا تصمیمات ماجراجویانه آن، با تهدید منصور عباس مبنی بر ترک ائتلاف روبه‌رو خواهد شد.
 ۲. خریدی، جرادی و یا به تلفظ عبری خریدی‌ها (חַרְדִּים או חַרְדִּית)، نام دیگر یهودیان بنیادگرای افراطی یا اولترا ارتدکس است.

همچنین «خروج نیروهای نظامی ایالات متحده از منطقه» است. به عبارت دیگر رژیم صهیونیستی شاهد انفعال نسبی ایالات متحده در منطقه بوده و خود را در مواجهه با ایران تنها یافته است. این رژیم سعی می‌کند با اقدام‌های تهاجمی‌تر در قالب استراتژی «مبارزه بین جنگ‌ها»، به منافع متحدان جمهوری اسلامی در منطقه ضربه وارد کند. مواجهه بنیت با موضوع هسته‌ای ایران به نسبت موضع نتانیاهو فعال‌تر از قبل بوده و سعی خواهد کرد تا هماهنگی و همکاری بیشتری را در جهت کسب امنیت رژیم صهیونیستی با ایالات متحده داشته باشد به گفته تحلیل‌گران، این احتمال وجود دارد تا رژیم صهیونیستی اقدام‌هایی را در راستای کارشکنی در توافقات وین انجام داده تا، یا ایران را ترغیب به پذیرش توافق مورد نظر آنها نماید یا با شکست مذاکرات وین زمینه توجیه اقدام‌های تروریستی و خرابکارانه آینده خود را در ایران به بهانه «مقابله با ایران هسته‌ای» فراهم کند.

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۷۷۴۸

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: دولت جدید رژیم صهیونیستی؛ چشم‌اندازهای داخلی و بین‌المللی

نام معاونت: مطالعات سیاسی

تهیه و تدوین: امیرحسین صدیقی

ناظر علمی: ابوذر گوهری مقدم

ویراستار تخصصی: —

ویراستار ادبی: —

واژه‌های کلیدی:

۱. رژیم صهیونیستی

۲. ایران

۳. آمریکا

۴. نفتالی بنت

۵. غرب آسیا

تاریخ انتشار: ۱۴۰۰/۶/۱۵